

Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan Aalten

Jaarverslag 2016

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Correspondentieadres:

Stichting SAAP
Welinkweg 8A
7122 PL Aalten
E: info@stichtingsaap.nl
I: www.stichtingsaap.nl

Vormgeving
en realisatie:
Gerard te Hennepe

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
LTO, scholen porject	9
Akkerranden- & Patrijzenproject	11
Akkerranden IJzerlo.....	13
“Samen voor de patrijs.....	15
Werkgroep Joodse begraafplaats Dinxperlo	
Help de vogels de stal in	19
Kennisvergroten WBE Aalten	21
Materiaalwagen StiVLA	25
Dorpen in het groen	27
‘Eén boom mot kunn’n	31

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het Jaarverslag Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2016 van Stichting SAAP. Een verslag van de gerealiseerde projecten, welke na goedkeuring van het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2015, door het Algemeen Bestuur van Stichting SAAP en de gemeente Aalten, met kennis van zaken en enthousiasme zijn uitgevoerd.

Het ingediende Uitvoeringsprogramma Landschaps-ontwikkelingsplan 2016 bevat acht projecten. De concrete uitwerking en de verscheidenheid van de projecten dragen, bij aan het Landschaps-ontwikkelingsplan.

Met aandacht voor de versterking van het landschap, door het beheer en aanleg van groen, landbouw, educatie, soortenbescherming en de leefbaarheid van ons prachtige buitengebied.

Door de uitvoering van de opgenomen projecten verwachten we dat ook anderen gestimuleerd worden en een bijdrage willen leveren aan de plattelandsontwikkeling.

Door onder andere de informatie op de website www.stichtingsaap.nl en berichten op de facebookpagina geven we nog meer bekendheid aan de mogelijkheid om projecten in te dienen voor het Uitvoeringsprogramma Landschapsonwikkelingsplan Aalten.

We gaan er van uit, dat dit jaarverslag een goed beeld geeft van wat er gerealiseerd is door middel van het Uitvoeringsprogramma Landschaps-ontwikkelingsplan 2016 en de activiteiten van Stichting SAAP. En hopen dat u het met genoeg zult doornemen en net als Stichting SAAP tevreden kunt zijn over wat er is gerealiseerd.

Gerard te Hennepe,
voorzitter

Uitvoering van het programma 2016 heeft er in geresulteerd, dat:

- 10 groepen (7/8) een boerderij in de buurt bezochten en daar meer leerden over dit onderdeel in de voedselketen
- er 20.000 m² wildbloemenmengsel is ingezaaid in Dinxperlo / De Heurne en de Haart en het inzaaien van kleine of grote percelen met wilde bloemenmengsel nog meer is gepromoot. in IJzerlo 16.070m² is ingezaaid met wilde bloemenmengsel
- groep 7 en 8 van basisschool ‘t Warmelinck een deel van de schooltuin inzaaiden na een presentatie over bloeiende akkerranden.
- de samenwerking tussen boeren, jagers, vogelliefhebbers en omwonenden in het project “Samen voor de patrijs” resulteert in een toename van de biodiversiteit en een stijging van het aantal patrijzen. er inmiddels totaal 33 landelijke projecten naar voorbeeld van “Samen voor de patrijs” zijn gestart
- er instructie is gegeven over het vlechten van eendenkorven waarna er 20 eendenbroedkorven zijn geplaatst en er komende winter nog meer broedkorven geplaatst gaan worden hetgeen een bijdrage levert aan de biotoop verbetering
- er een materiaal wagen is aangeschaft
- er 4075 stuks bosplantsoen, 35 stuks veren, 94 stuks laanbomen, 97 stuks hoogstamfruitbomen zijn aangeplant

Inleiding

In 2016 heeft de gemeente Aalten € 20.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de verschillende projecten in het kader van het Landschapsonwikkelingsplan Aalten. In het ingediende Uitvoeringsprogramma Landschapsonwikkelingsplan 2016 is totaal voor € 17.519,- aan projecten ingediend. Uiteindelijk is het project “Groot Heinenweg” niet uitgevoerd. Het totaal bedrag van de uitgevoerde projecten komt hiermee € 15.650,-. Het resterende bedrag van het beschikbare budget kan ten goede komen aan het Uitvoeringsprogramma Landschapsonwikkelingsplan 2017, waarvoor rijkelijk projecten zijn ingediend.

In dit verslag worden de uitgevoerde projecten gepresenteerd.

Projecttitel	Financiële omvang
LTO, scholenproject	€ 1.000
Akker- en Patrijzenproject	€ 5.000
Werkgroep Joodse Begraafplaats Dinxperlo	€ 250
Kennisvergroting WBE Alten	€ 400
Help de vogels de stal in	€ 1.500
Materiaalwagen StiVLA	€ 3.500
Evaluatie “Samen voor de patrijs	€ 500
Dorpen in het groen	€ 4.000

Deze projecten dragen er gezamenlijk aan bij, dat draagvlak wordt gecreëerd voor natuur en landschap. Het aanleggen en onderhouden maakt het landschap aantrekkelijker voor bewoners, recreanten en toeristen en verhoogt de ecologische kwaliteit.

In totaal zijn er 10 groepen op excursie gegaan:			
Vergoeding boeren:	10 x € 100,00 =	€	1.000,00
Drankjes/hapjes €30,00 per groep	10 x € 30,00 =	€	300,00

		€	1.300,00

LTO scholenproject

Verslag Scholenproject 2016, LTO Noord Oost Achterhoek, commissie Aalten

Net als vorige jaren hebben we ook in 2016 het scholenproject georganiseerd. Kinderen van groep 7-8 bieden we een excursie aan naar een boerderij in de buurt. Omdat we eventuele combinatie klassen niet 2 jaar naar dezelfde boerderij willen laten gaan, is vooraf aangegeven dat in dat geval de kinderen naar een andere boerderij gaan dan het vorige jaar.

In 2016 zijn er 10 groepen die op excursie gingen. We kregen erg veel enthousiaste reacties, van kinderen en leerkrachten. En ook voor volgend jaar staat het weer op het programma. Doordat we het ieder jaar op dezelfde manier organiseren, zal voor scholen het ook makkelijker zijn om het in hun programma in te passen.

Voor een filmpje kunt u kijken op [www. regio8.nl](http://www.regio8.nl) op de datum 31-03-2017, waar de koeien van de familie Keuper onder toezicht van de kinderen van de Dinxperlose school Liboriuschool naar buiten gaan. Een mooi onderdeel voor de excursie en voor de tv zijn er ook nog mooie opnames gemaakt.

Verantwoording subsidie en betaling deelnemers. 2016			
Ontvangensubsidie van het van het SAAP			
Extra ontvangen voor andere extra kosten			
Ingezaaide perc. de Haart , Dinxperlo en De Heurne	19500m2		
Betaling voor inzaaien percelen in 2016 aan deelnemers.		€ 1890.00	
Aankoop zaaizaden		€ 500,00	
Huur beamer en secretariaatskosten		€ 50.00	
Kosten Pr. Beurzen + huur grote bloemenweide poster		€ 100.00	
Aanschaf grote Banner voor PR op beurzen er Opening e.d.		€ 80.00	
vergaderkosten	2015/2016	€ 260.00	
	Totaal	€ 2890.00	

Werkgroep akkerranden project

Rapportage inzaai akkerranden 2016

In het jaar 2016 is de akkerrandenwerkgroep weer intensief bezig geweest met haar taak: Promoten van het inzaaien van kleine of grote percelen met wilde bloemenmengsels. De naam is akkerranden, maar het kunnen evengoed perceeltjes langs een weiland, of langs een tuin zijn.

De werkgroep tracht dit doel te bereiken door voorlichting te geven op individuele basis op enkele beurzen in de gemeente, zoals de beurs op de dag van de ouderen, beurs in IJzerlo, en de beursdag bij De Neeth. Ook in 2016 educatieve voorlichting gegeven voor de oudste groep op de school in IJzerlo en De Heurne, met daaraan gekoppeld een stukje akkerrand inzaaien, samen met de kinderen, en de kinderen een zakje zaad mee te geven naar huis om zelf te zaaïen. In IJzerlo gezaaid voor de ramen van de school, vanuit de klassen de hele zomer te zien hoe het bloeit en hoe de bijen en insecten de bloemen bezoeken.

Door al deze acties is er een duidelijke stijging waar te nemen van het aantal deelnemers. Ook op individuele basis zijn er steeds meer mensen die actief elk jaar een perceeltje inzaaien. In 2016 lag het speerpunt in IJzerlo, waar ook de openingsmiddag en de uitreiking van de nieuwe fietstocht door de VV plaatsvond. Daarna werd met 2 huifkarren een deel van de fietsroute gevolgd, waarbij de eerste bloeiende bloemen konden worden bekeken, waarbij wij tekst en uitleg gaven aan de genodigden. In Juli werd een fietstocht gehouden met de deelnemende grondeigenaren met als doel te leren van elkaar en van de verschillende percelen en omstandigheden. Dit alles ter lering voor het volgende jaar, want succes is niet bij voorbaat verzekerd. Door het koude en natte voorjaar was de onkruiddruk dit jaar bijzonder groot. In Dinxperlo/De Heurne en de Haart werd bijna 20.000 m² wildebloemenmengsel ingezaaid door de stimulering van de werkgroep.

Financieel verslag:

Kosten 22 deelnemers	
bloemenmengsel totaal 12.570 m2 x € 0,10	€ 1257,--
Ontvangen van SAAP	€ 1257,--

Kosten 7 deelnemers	
patrijzenmengsel totaal 3.500 m2 x €0,10	€ 350,--
Ontvangen van SAAP	€ 350,--

Verslag akkerranden project IJzerlo 2016

Het project “bloeiende akkerranden” is opgestart in 2016 . Op zaterdag 16 april hebben vrijwilligers van de werkgroep Landschap&Recreatie van Ons Aller Belang IJzerlo de hele dag bij diverse deelnemers gefreesd en gezaaid.

Op vrijdag 22 april is voor groep 7 en 8 van basisschool ‘t Warmelinck een presentatie over bloeiende akkerranden gegeven en mochten de leerlingen een deel van de schooltuin inzaaien.

Op 23 juni was de opening van de VVV fietsroute in ‘t Dorpshuus te IJzerlo door wethouder Kok en per huifkar konden genodigden de resultaten bekijken.

Donderdag 7 juli , een mooie zomeravond, hebben we met een aantal deelnemers een rondje langs de ingezaaide stukken gemaakt en ervaringen uitgewisseld. Er werd in totaal 16.070 m² ingezaaid. Doordat er veel verschillende soorten zaden werden gebruikt, hebben de akkers en bloemenranden gebloeid van eind juni tot midden november.

ONDERSTEUNINGSBEDRAG.

DEELNEMER	TOEGEZEGD		FACTUUR
	BEDRAG	PERCENTAGE	BEDRAG
SAAP	€ 850,00	40%	€ 500,55
VogelBescherming	€ 750,00	36%	€ 441,66
LANDSCHAPSBEHEER Gelderland	€ 500,00	24%	€ 294,44
TOTAAL	€ 2.100,00	100,00%	€ 1.236,65

DEELNEMER	FACTUUR	
	BEDRAG	
De Neeth	€ 678,25	02.11.betaald
Beneman	€ 408,40	24.10.betaald
Fietshuur	€ 150,00	contant
TOTAAL	€ 1.236,65	

		besteed percentage
		58,89%

“Samen voor de patrijs”

“Samen voor de Patrijs in Aalten” is een inspirerend initiatief dat in het oosten van de Achterhoek positieve resultaten heeft opgeleverd voor de patrijs en veel andere diersoorten van het agrarische cultuurlandschap. Het succes van het project is met name te danken aan de unieke samenwerking van de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek, de Wildbeheereenheid Aalten, de Gemeente Aalten en diverse andere partijen als boomkwekerijen, landgoedeigenaren en agrariërs. De drijvende krachten achter het project zijn de vrijwilligers Herman Simmelink van de wildbeheereenheid en Frans ter Bogt van de vogelwerkgroep.

Resultaten.

En de resultaten? Die mogen er wezen. Het aantal vastgestelde Patrijzen territoria in het projectgebied is gestegen van 15 in 2013 naar 42 in 2016! En dat is nog niet alles: de patrijzen zwermen ook uit naar de omliggende gebieden. Het aantal paren is niet alleen in de hele gemeente Aalten (22 paar in 2012 naar 76 paar in 2016) toegenomen, maar ook in de buurgemeenten Winterswijk, Oost-Gelre (van 22 paar in 2012 naar 42 paar in 2016, Oude IJsselstreek(project gestart in 2016) en boeren,jagers, vogellaars uit Bocholt DL.,(buurtschap Spork 8 paartjes, Hemden 18 paartjes, Barlo 8 paartjes) De kruidenrijke akkerranden en graan stoppelvelden bieden naast beschutting en broedplaats ook zaden en insecten voor voeding. Niet alleen de Patrijs blijkt daar baat bij te hebben maar ook veel meer soorten vogels(van 42 soorten naar 80 soorten), wild (haas,konijn, ree) vlinders, bijen en vele andere soorten insecten. Er zijn 25 landelijke projecten naar voorbeeld “Samen voor de Patrijs ”gestart en 8 landelijke geplande projecten naar voor beeld “Samen voor de Patrijs” 2016. Ook de grensoverschrijdende samenwerking, voor dit doel en zo dichtbij is een prachtig voorbeeld van het in de praktijk brengen van deze Euregionale samenwerking.

Spin-off.

Herman en Frans verzorgen talloze lezingen(2016-20) over het project, excursies in het gebied (12), exposities(5) en overleg (Met o.a. gemeentes) georganiseerd voor belangstellenden in 2016. Dat het project inspirerend is blijkt uit de vele media(26) aandacht die het project heeft gekregen en uit de vervolgprojecten die inmiddels onder de naam "Samen voor de Patrijs" op veel andere plekken in Nederland zijn en worden opgezet. (De WDR t.v. komt in Juni opnames maken). Hopelijk kunnen zo door uitvoering van vergelijkbare projecten de patrijs en andere kritische akkervogels een flinke impuls krijgen.

Samenwerking.

Omdat het project leunt op de unieke goede samenwerking tussen boeren, jagers, vogelliefhebbers, omwonenden en daarnaast ook nog bijdraagt aan een toename van de biodiversiteit, kan het project zeker als een positieve impuls voor de leefbaarheid en de beleefbaarheid van het gebied gezien worden. In samenwerking met de VVV is een fietsroute in het gebied langs de akkerranden uitgezet. Daar is veelvuldig gebruik van gemaakt, niet alleen door bewoners van de streek, maar ook door vele toeristen. Het is aannemelijk dat het project daarmee ook een toeristische en economische impuls heeft gegeven aan het gebied.

Vervanging beplanting Joodse Begraafplaats

De werkgroep onderhoud Joodse Begraafplaats Dinxperlo heeft een bijdrage van € 250,- ontvangen voor de inboet beplanting.
Ook na herhaaldelijk verzoek van stichting SAAP is er tot heden geen verslag/verantwoording ontvangen.

Help de vogels de stal in

Ook van de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek is geen verslag/verantwoording ontvangen.
Na herhaaldelijke navraag geeft de Vogelwerkgroep aan:
*Het blijkt dat dit project minder ver is dan gedacht en dat er nog geen verslaglegging van te maken valt.
Graag wil de VWG het rapporteren en op laten nemen in het jaarverslag van het komende jaar.*

Op het verzoek schriftelijk aan te geven wat de huidige stand van zaken is
en wat de reden is waarom dit project vertraging heeft opgelopen
en de vraag naar de planning van hoe het project wordt uitgevoerd
en wanneer het naar verwachting afgerond zal zijn,
is tot nu toe geen reactie ontvangen.

Voorwaarde

Een voorwaarde voor de definitieve vaststelling van de subsidie is dat er een inhoudelijk en financieel verslag aan de gemeente Aalten wordt overlegd. Daarom ook zal stichting SAAP bovengenoemde partijen blijven vragen een verslag aan te leveren of duidelijkheid te geven in de genoemde vragen.

Wildbeheer eenheid Aalten

Wildbeheer eenheid Aalten (WBE) legt verantwoording af van de 400 euro steun die zij het afgelopen jaar mochten ontvangen. Het geld hebben ze besteed aan biotoopverbetering voor het wild.

WBE geeft aan: "In dit geval hebben we de wilde eend als eerste aandacht gegeven. Door het verdwijnen van ruige slootoevers en overhoekjes in het agrarisch landschap word het voor de wilde eend steeds moeilijker goeie en veilige broedgelegenheid te vinden. Een broedkorf gevlochten van wilgentenen is een mooi alternatief en omdat ze boven water worden geplaatst, is het een veilige broedplek waar honden, vossen en de steeds meer oprukkende steenmarter moeilijk bij kunnen komen. Er zijn nog enkele mensen die het vak van wilgentenen vlechten nog kennen en een mooie broedkorf kunnen maken.

Wij hebben Harry Enzerink uit Zutphen bereid gevonden ons de kunst van het vlechten te leren. Er was plek voor maximaal tien mensen voor deze cursus/workshop, na oproep aan onze leden waren de twee avonden op 17 en 24 januari snel vol geboekt. Het was een zeer geslaagde cursus en aan het eind van de tweede avond konden alle deelnemers naar huis met een eigen gemaakte broedkorf.

Om het belang van eenden broedkorven te ondersteunen hebben we twintig extra korven aan geschaft om diverse particuliere vijvers en waterplassen van een geschikte broedplek te voorzien.

Wij hebben nog tien korven achter gehouden en wilden deze in overleg met waterbeherende instantie (waterschap Rijn IJssel), plaatsen op de grote gracht in Bredevoort en rondom het kunstwerk aan de vijvers op het Slaa in Aalten. Het verzoek aan het waterschap nam echter zo veel tijd in beslag dat het voorjaar al te ver gevorderd was en het niet zinvol was ze nog te plaatsen.

Het resultaat is dat er in totaal in februari 20 korven zijn geplaatst en de komende winter zoeken we voor de overige tien die nog geplaatst moeten worden een mooie plek. De broedkorven zijn pareltjes in ons mooie Aaltens buitengebied. We hebben foto's mee gestuurd van de cursus en de broedkorven in het landschap.

Dit project heeft ongeveer 700 euro gekost, 300 euro voor de inhuur van de enthousiaste korven vlechter (inclusief lesmateriaal en reiskosten en de huur van de verwarmde locatie).

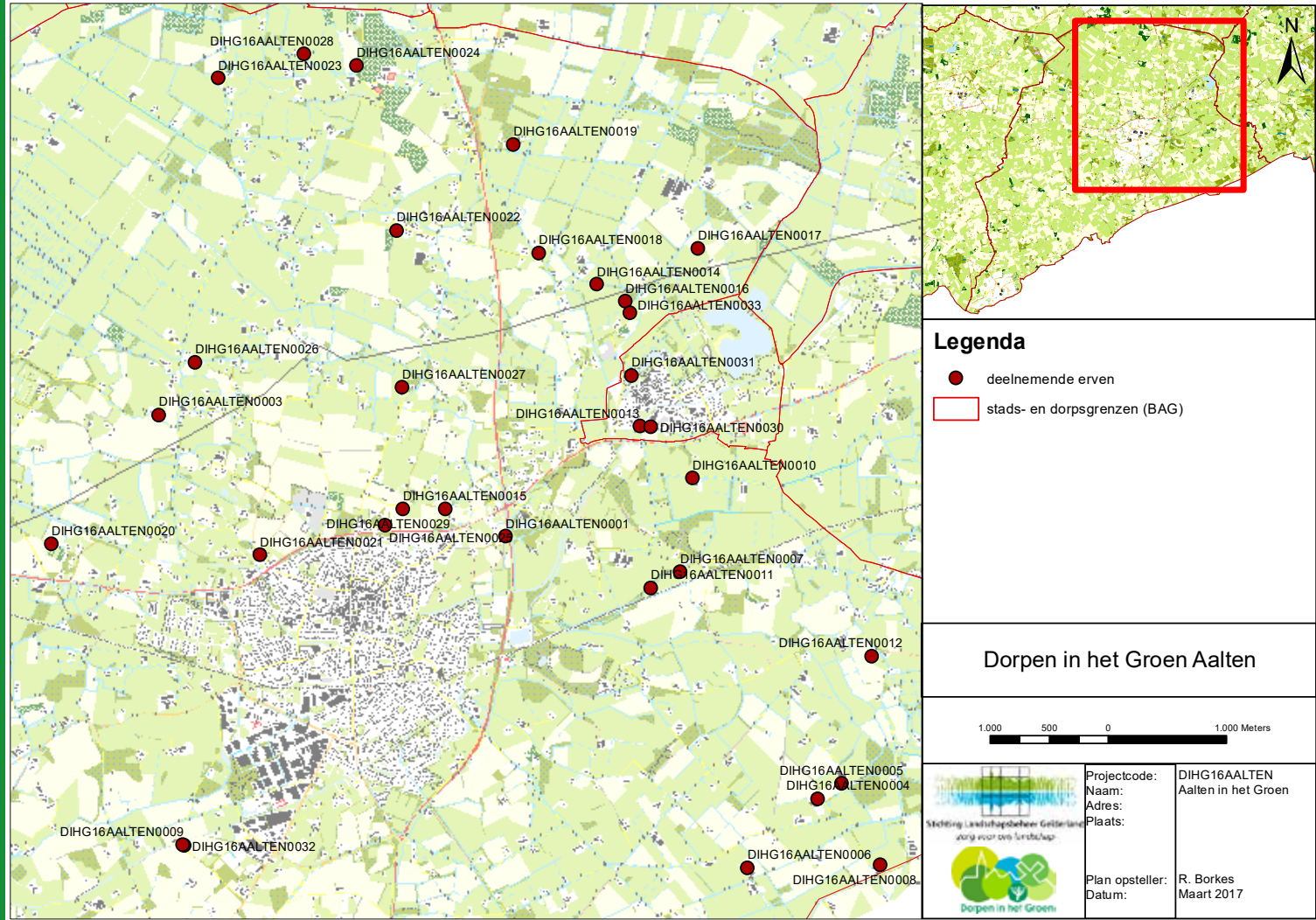
400 euro hebben we uitgegeven om 20 extra broedkorven aan te schaffen om de noodzaak van deze korven krachtig te ondersteunen.

Dankzij de bijdrage van 400 euro is dit initiatief een mooi project geworden waarvan vele oplettende wandelaars samen met de wilde eend van kan genieten."

Aanschaf materiaalwagen voor StiVLA.

StiVLA geeft aan;
Deze materiaalwagen aangeschaft voor de prijs van € 4261,03.
Hierbij gebruik gemaakt van subsidie via stichting SAAP
voor het bedrag van € 3500,-

Aaltense dorpen in het Groen

Met financiering van Gemeente Aalten, Provincie Gelderland en SAAP is in winter 2016-2017 het beplantingsproject Aaltense dorpen in het Groen uitgevoerd.

Activiteiten

- 18-10 Coördinatieoverleg met 5 dorpsbesturen
- 22-11 Informatieavond voor bewoners van de 5 dorpen (circa 85 deelnemers)
- 6-12, 7-12 en 15-12 Groensprekuren in Dale, De Haart en in Bredevoort (33 spreekuurgesprekken)
- erfbezoeken
- 25-2 Plantdag voor 5 dorpen in De Haart (23 deelnemers met aanplant)

Deelnemers

De 23 deelnemers met aanplant in seizoen 206/2017 zijn weergegeven op de bijgevoegde kaart
Nog voorzien voor winter 2017: inboetronde en 1 geheel nieuwe deelnemer

Aanplant

- 4075 stuks bosplantsoen
- 35 stuks veren
- 94 stuks laanbomen
- 97 stuks hoogstamfruitbomen

Daarnaast is bij een aantal deelnemers aangeplant via de Agrarische Natuurvereniging PAN. Deze hoeveelheden zijn niet opgenomen in bovenstaand lijstje

Financieel

Begroot was een aantal van totaal 21 deelnemers, terwijl er tot nu toe 23 grondeigenaren hebben meegedaan. Met gemeente is afgesproken om een 90% afrekening te doen en na de inboetronden 2017 de eindafrekening op te stellen. Er mag vanuit gegaan worden dat er dan volledige besteding van middelen heeft plaats gevonden.

solitaire zomereiken met beschermend raster van inheems eiken

‘Eén boom mot kunn’n’

Toelichting

De gemeente Aalten heeft het project ‘Eén boom mot kunn’n’ opgestart. Dit wil zeggen dat zij het inplanten en beschermen van solitaire bomen wil stimuleren door eigenaren in het buitengebied solitaire bomen beschikbaar te stellen. De gemeente heeft gevraagd of de PAN dit wil voorbereiden en wil coördineren. In dit kader heeft de PAN op verzoek van de gemeente een aanvraag ingediend bij de stichting SAAP om een subsidie te krijgen voor de voorbereiding- en coördinatiekosten van de eerste 25 st. solitaire bomen.

In het afgelopen seizoen 2016-2017 zijn er voorbereiding- en coördinatiekosten gemaakt voor 20 st. solitaire bomen. Uiteindelijk zijn er werkelijk 12 st. solitaire bomen bij verschillende eigenaren in het buitengebied ingeplant en beschermd en zullen er in het najaar nog 3 st. ingeplant worden. Ondanks publiciteit en acquisitie zijn dit er minder dan wat er in de aanvraag is aangegeven.

De bomen die geplant zijn, zijn soorten die inheems zijn en als solitair in het landelijk gebied passen. Aflopen jaar zijn er zomereiken, *Quercus robur*, Zomerlinden *Tilia platyphyllos*, paardekastanjes, *Aesculus hippocastanum* en zwarte els, *Alnus glutinosa* ingeplant.

2 st. zwarte els solitaires met afrastering

Indien de boom in een beweid weiland is geplant, is de boom beschermd met een raster om vraat van het vee te voorkomen. De bescherming van de bomen bestaat uit eiken planken die bevestigd zijn aan gekloofde eikenpalen, alles inheems. Afhankelijk van de situatie en de wensen van de eigenaren kunnen de draden voorzien worden van stroom.

In principe loopt de landschapsregeling tot eind 2017. De gemeente Aalten wil de provincie Gelderland verzoeken om de landschapsregeling nog een jaar langer te laten doorlopen. Het inplanten van solitaire bomen kan in ieder geval nog tot eind 2017 uitgevoerd worden en in afwachting van het gesprek met de provincie hopelijk nog een jaar langer.

Financieel

In de aanvraag is een bedrag van € 1800,- incl. btw voor de voorbereiding van 25 st. solitaire bomen aangevraagd. Hiervan is in het seizoen 2016-2017 € 1275,- incl. btw gebruikt. We gaan ervan uit dat het resterende bedrag in het najaar van 2017 gebruikt zal worden.

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland